

Lublin, 14 grudnia 2012 r.

RIO – II – 600/44/2012

Pan Wiesław Panasiuk
Wójt Gminy Biała Podlaska
ul. Prosta 31
21-500 Biała Podlaska

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 10 września do 25 października 2012r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Biała Podlaska. Protokół kontroli podpisano 31 października 2012r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Przypadki ewidencjonowania zdarzeń z naruszeniem porządku systematycznego – str. 4-5 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać na kontach księgi głównej w ujęciu

systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w szczególności:

a) operacje związane z naliczaniem i spłatą odsetek od kredytów i pożyczek ujmować również w księgach rachunkowych budżetu gminy:

- naliczenie przez bank odsetek od pożyczki lub kredytu:

* w księgach rachunkowych budżetu:

Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

Ma 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka) lub Ma 134 „Kredyty bankowe” (kredyt),

- spłata odsetek:

* przekazanie środków na wydatki Urzędu Gminy:

Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”,

Ma 133 „Rachunek budżetu”,

i równolegle:

Wn 260 „Zobowiązania finansowe” (pożyczka) lub Wn 134 „Kredyty bankowe” (kredyt),

Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

130 „Rachunek bieżący jednostki”,

b) wartości niematerialne i prawne, których wartość początkowa w dniu nabycia przekracza kwotę 3.500 zł umarzać stopniowo zapisem:

Wn 400 „Amortyzacja”,

Ma 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych prawnych”,

stosownie do zasad funkcjonowania kont określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm.), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”

1.2. *Przypadki niebieżącego ewidencjonowania zaangażowania wydatków – str. 5-6 protokołu.*

Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego prowadzić

na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” na bieżąco, ujmując na stronie Wn równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym i równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, zaś na stronie Ma tego konta zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, stosownie do zasad funkcjonowania konta określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010r.

1.3. Ujęcie w ewidencji środków trwałych Urzędu Gminy nieruchomości przekazanych w trwałe zarząd jednostkom oświatowym – str. 6 protokołu.

Wartość środków trwałych przekazanych w trwałe zarząd jednostkom organizacyjnym gminy wyksięgowywać z ewidencji Urzędu Gminy, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r.

1.4. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za okres od początku roku do 31 grudnia 2011 r., przez zaniżenie (ogółem o 517.484,32 zł) kwoty skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości oraz zaniżenie (ogółem o 808.569,15 zł) skutków udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku, w związku z:

- niewyliczeniem tych skutków dla gruntów komunalnych oznaczonych – w ewidencji geodezyjnej – symbolem „dr”, nie będących gruntami zajętymi pod pasy drogowe dróg publicznych (zaniżono odpowiednio o 517.966,40 zł i 809.322,60 zł) oraz dla gruntów oznaczonych symbolami: „B”, „K” i „Tr” (zaniżono odpowiednio o 1.121,12 zł i 1.751,55 zł),
- wyliczeniem tych skutków dla użytków rolnych, niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej (zawyżono odpowiednio o 336 zł i 525 zł),
- przyjęciem do wyliczenia tych skutków zawyżonej powierzchni gruntów komunalnych, w tym powierzchni gruntów sprzedanych w 2010 r. (zawyżono odpowiednio o 1.267,20 zł i 1.980 zł) – str. 10 - 14 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie

budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania, pamiętając że grunty – co do zasady - podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, z wyjątkiem tych gruntów, które zostały wyłączone z opodatkowania podatkiem od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 2 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.).

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

Nie obliczać skutków obniżenia górnych stawek podatków oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatkach dla nierozdysponowanych gminnych użytków rolnych, mając na uwadze przepisy art. 3a pkt 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), zgodnie z którymi obowiązek podatkowy w podatku rolnym nie dotyczy gmin. Grunty te nie podlegają również opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, chyba że są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, w związku z art. 1 cytowanej ustawy oraz art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2011 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Nieopodatkowanie podatkiem od nieruchomości (co najmniej od sierpnia 1997 r.) gruntów rolnych zabudowanych, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczą przez osobę fizyczną, a w konsekwencji dopuszczenie do przedawnienia prawa do wymiaru tego podatku oraz nieopodatkowanie podatkiem od środków transportowych

niektórych pojazdów, a w konsekwencji dopuszczenie do przedawnienia zobowiązań w tym podatku (w kwocie co najmniej 7.600 zł) – str. 18 - 26 protokołu.

Grunty rolne zabudowane, oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „B-R”, zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stosownie do przepisów art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy § 68 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem od środków transportowych dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w podatkowej ewidencji środków transportowych z danymi z rejestru prowadzonego przez Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej, wykazywanymi przez tę jednostkę w informacjach, o których mowa w przepisach § 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (Dz. U. Nr 240, poz. 2061 z późn. zm.).

Ustalić, którzy z właścicieli środków transportowych, wskazanych w załączniku Nr III/7 do protokołu kontroli, nie wywiązali się z – wynikającego z przepisów art. 9 ust. 1 i ust. 6 pkt 1 w związku z art. 8 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – obowiązku przedłożenia deklaracji na podatek od środków transportowych.

W razie niezłożenia deklaracji, mimo wezwania do ich złożenia, wydać – po przeprowadzeniu postępowania podatkowego – decyzję określającą wysokość zobowiązania podatkowego, na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej oraz wyegzekwować należny podatek, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 tej ustawy.

W zawiadomieniu, przesłanym w trybie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, poinformować o efektach finansowych podjętych działań w zakresie opodatkowania pojazdów wskazanych w załączniku do protokołu kontroli.

Ponadto:

- wyjaśnić zasadność zakwalifikowania – wskazanego w protokole kontroli – samochodu ciężarowego, służącego do przewozu pojazdów do kategorii pojazdów specjalnych i zastosowania – w oparciu o przepisy art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – zwolnienia tego pojazdu z opodatkowania podatkiem od środków transportowych, mając na uwadze przepisy art. 122 i art. 126 w związku z art. 280 Ordynacji podatkowej oraz tabelę nr 2 „Przeznaczenie pojazdów ze względu na specjalizację, z wyjątkiem pojazdów specjalnych” zawartą w załączniku Nr 4 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 27 września 2003 r. w sprawie szczegółowych czynności organów w sprawach związanych

z dopuszczeniem pojazdu do ruchu oraz wzorów dokumentów w tych sprawach (Dz. U. z 2007 r. Nr 137, poz. 968 z późn. zm.), w której zamieszczono pod poz. 27 pojazd do przewozu pojazdów (kod 307). W przypadku ustalenia, że pojazd ten nie podlega ustawowemu zwolnieniu z podatku, wezwać podatnika do złożenia deklaracji (i zapłaty podatku), a w przypadku ich niezłożenia, określić decyzją wysokość zobowiązania podatkowego za lata 2007 – 2012, stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – str. 23 protokołu,

- ustalić faktyczny sposób użytkowania gruntów, opodatkowanych podatkiem leśnym, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako B-LsIV i B-LsVI „Użytki rolne zabudowane”, a następnie wystąpić do Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków, biorąc pod uwagę „stanowisko wspólne Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Finansów w sprawie zapewnienia aktualności operatów ewidencji gruntów i budynków...” zamieszczone na stronie Ministerstwa Finansów (archiwum BIP, zakładka: Podatki/System podatkowy/Podatki i opłaty lokalne/Wyjaśnienia Ministerstwa Finansów), zgodnie z którym jeżeli w ewidencji gruntów występują oznaczenia dwuczłonowe, których nie przewiduje rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków, należy ustalić faktyczny sposób użytkowania tych gruntów i nadać im właściwe oznaczenie w ewidencji. Jeżeli okaże się, że wskazane grunty podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym, wezwać ich właścicieli – na podstawie przepisów art. 274 a § 1 Ordynacji podatkowej – do złożenia korekty deklaracji na podatek leśny oraz deklaracji na podatek rolny, mając na uwadze przepisy art. 6a ust. 5 i ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) – str. 31, 32 protokołu;
- wyjaśnić zasadność wpisu w ewidencji geodezyjnej starosty bialskiego, jako podmiotu zarządzającego lasami stanowiącymi własność Skarbu Państwa, mając na uwadze przepisy art. 4, art. 32 ust. 1 i art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59 z późn. zm.) w związku z art. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o zmianie ustawy o lasach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 54, poz. 349 z późn. zm.), zgodnie z którymi lasami, stanowiącymi własność Skarbu Państwa, które nie są w użytkowaniu wieczystym parków narodowych bądź innych podmiotów na mocy odrębnych przepisów oraz nie wchodzi w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, zarządza Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe; ustalenia w tym zakresie pozwolą na wskazanie podmiotu, zobowiązanego do składania deklaracji na podatek leśny i opłacania należnego podatku – str. 33 protokołu.

2.1.2. Przeniesienie obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości z właścicieli użytków rolnych na osobę, która je użytkuje – str. 30, 31 protokołu.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela gruntów (w tym użytków rolnych, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej), stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych; nie ma podstaw prawnych do przeniesienia obowiązku podatkowego z właściciela gruntów na osobę, która prowadzi działalność gospodarczą na tych gruntach. Wyjątek dotyczy sytuacji, gdy właścicielem gruntów jest Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego; wtedy podatnikiem jest posiadacz tych gruntów na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub z innego tytułu prawnego albo bez tytułu prawnego, zgodnie z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

2.1.3. Nieprawidłowe opodatkowanie lasów, stanowiących współwłasność osób fizycznych i Skarbu Państwa oraz nieruchomości stanowiącej współwłasność i odrębną własność jednego z małżonków – str. 32 - 34 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów, stanowiących współwłasność (w tym także małżonków), uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym, art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Jeżeli lasy stanowią współwłasność osób fizycznych i Skarbu Państwa, egzekwować od osób fizycznych i jednostki organizacyjnej, będącej zarządcą mienia Skarbu Państwa, deklaracje na podatek leśny i opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 7 i art. 2 ust. 2 ustawy o podatku leśnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność – cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność.

Grunty stanowiące odrębną własność osób fizycznych (w tym również małżonków) opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym, stosownie do których podatnikiem jest osoba fizyczna będąca właścicielem gruntów (nieruchomości).

2.1.4. Podwójne opodatkowanie użytków rolnych, zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną (o powierzchni 53 m²), tj. podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości – str. 37 protokołu.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, opodatkowywać podatkiem rolnym, a zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla tej kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 2 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. „a” ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.5. Wydanie decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych bez zebrania materiału dowodowego uzasadniającego ich umorzenie (przypadki) – str. 38, 39 protokołu.

Decyzje w sprawie ulg w zapłacie podatków podejmować po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie czy zachodzą przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, określone w przepisach art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej. Decyzje w tych sprawach poprzedzać zebraniem odpowiedniego materiału dowodowego, stosownie do przepisów art. 187 § 1 Ordynacji podatkowej. Czynności dowodowe przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, stosownie do przepisów art. 122 i art. 126 Ordynacji podatkowej.

2.2. W zakresie wydatków:

2.2.1. Dokonanie w 2011 r. wydatków na zakup energii elektrycznej w łącznej wysokości 207.140,16 zł netto odpowiadającej równowartości 53.956,80 euro – bez stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, w wyniku realizacji 106 umów zawartych z przedsiębiorstwem energetycznym w latach poprzednich na czas

nieoznaczony. Zawarcie 22 czerwca 2012r. porozumienia z PGE Obrót S.A., którym ustalono nowe indywidualne warunki tych umów obowiązujące do 31.12.2013 r. – str. 51-52 protokołu.

Przestrzegać obowiązku zlecenia zadań na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty, z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych oraz zawierania umów, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, stosownie do przepisów art. 44 ust. 4 i art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Zamówień publicznych udzielać wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzonego w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, z zastosowaniem jednego z trybów postępowania wskazanych w art. 10 tej ustawy, stosownie do przepisów jej art. 7 ust. 1 i 3, pamiętając, że przepisów ustawy nie stosuje się przy udzielaniu zamówień, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości 14.000 euro, zgodnie z art. 4 pkt 8 Prawa zamówień publicznych.

W tym celu, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 1 i art. 35 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, ustalać z należyłą starannością wartość szacunkową zamówienia nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia na dostawy lub usługi.

W przypadku dostaw lub usług powtarzających się okresowo, wartość szacunkową zamówienia ustalać w sposób wskazany w przepisach art. 34 ust. 1 ustawy.

2.2.2. Zawarcie w ogłoszeniu o zamówieniu i w specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn.: „Remont dróg gruntowych żwirem na terenie gminy Biała Podlaska w 2012 r. w ilości 10.000 m³” sprzecznych postanowień w zakresie terminu otwarcia ofert– str. 53 protokołu.

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści ogłoszenia o zamówieniu oraz specyfikacji istotnych warunków zamówienia, zapewniając zgodność treści specyfikacji z treścią ogłoszenia, w tym m.in. w zakresie terminu otwarcia ofert, określając go zgodnie z przepisami art. 86 ust. 2 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 11 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w myśl których otwarcie ofert jest jawne i następuje bezpośrednio po upływie terminu do ich składania, z tym że dzień, w którym upływa termin składania ofert, jest dniem ich otwarcia.

Zawarcie – w ogłoszeniu oraz w specyfikacji – informacji ze sobą sprzecznych

uniemożliwia stwierdzenie, jakie w rzeczywistości elementy postępowania ustalił zamawiający (wskazane w ogłoszeniu, czy też w specyfikacji), co może wprowadzać w błąd wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia, a w konsekwencji prowadzić do naruszenia – określonej w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy – zasady równego traktowania wszystkich wykonawców i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji.

2.2.3. Dokonanie zapłaty za dostawę mieszanki piaskowo-solnej do odśnieżania dróg gminnych w rejonie VI wykonawcy, który w postępowaniu pn. „Odśnieżanie dróg gminnych na terenie Gminy Biała Podlaska w okresie listopad 2011 – marzec 2012” nie został wybrany do realizacji dostaw mieszanki w tym rejonie, co skutkowało poniesieniem wydatków w wysokości wyższej o kwotę 783,90 zł, niż gdyby dostawy te zrealizował wykonawca wybrany dla tego rejonu – str. 55-56 protokołu.

Rzetelnie i zgodnie z zawartymi umowami rozliczać wykonawców zamówień publicznych, dokonując zapłaty za dostawy, usługi i roboty wykonane przez wykonawców, którzy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego złożyli najkorzystniejsze oferty, stosownie do przepisów art. 254 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Przed zapłatą wystawionych przez wykonawców faktur – dokonywać kontroli zasadności wynikających z nich kwot, sprawdzając, czy odpowiadają one ilości i wartości dostaw, usług lub robót faktycznie temu wykonawcy zleconych, mając na uwadze przepisy art. 44 ust. 3 pkt 1 i 3 powołanej ustawy.

2.2.4. Żądanie od wykonawców – w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Dowóz uczniów do szkół na podstawie biletów miesięcznych w roku szkolnym 2012/2013”:

- wykazu sprzętu niezbędnego do realizacji zamówienia – na potwierdzenie spełnienia warunku dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym – mimo nieopisania przez zamawiającego sposobu oceny spełniania tego warunku,
- dokumentów, które nie potwierdzały spełniania żadnego warunku udziału w postępowaniu i których zamawiający nie mógł żądać, tj. dokumentów potwierdzających aktualne badania techniczne i ubezpieczenie środków transportu – str. 59 - 60 protokołu.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze, że wymóg, aby usługi były wykonywane przy użyciu pojazdów sprawnych technicznie

i ubezpieczonych, może być ujęty w specyfikacji w ramach istotnych postanowień przyszłej umowy o zamówienie publiczne (art. 36 ust. 1 pkt. 16 ustawy), natomiast nie można żądać – jako dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu – dokumentów potwierdzających aktualne badania techniczne środków transportu oraz ich ubezpieczenia, bowiem możliwości takich nie przewidują przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817).

Żądając od wykonawców wykazu narzędzi, wyposażenia zakładu i urządzeń technicznych, dostępnych wykonawcy usług w celu realizacji zamówienia, wraz z informacją o podstawie dysponowania tymi zasobami – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia – wskazywać rodzaj oraz ilość wymaganego sprzętu, który zamawiający uzna za spełnienie przez wykonawcę warunku dysponowania potencjałem technicznym.

Zamawiający – w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów § 1 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 22 ust. 3 powołanej ustawy. Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający tych warunków faktycznie nie sformułował, jest zbędne (formalnie pozbawione podstaw prawnych).

2.2.5. Nieprawidłowości w zakresie badania ofert oraz złożonych wraz z nimi dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Dowóz uczniów do szkół na podstawie biletów miesięcznych w roku szkolnym 2012/2013”, polegające na:

- *wzwaniu wykonawcy do uzupełnienia dokumentów potwierdzających należyte wykonanie usług (warunek udziału w postępowaniu dotyczył dowozu uczniów do placówek oświatowych w ilości nie mniejszej niż 200 uczniów jednego dnia), przez żądanie od wykonawcy wskazania w referencjach wystawionych mu przez zamawiających – liczby przewożonych uczniów jednego dnia, w sytuacji kiedy zamawiający nie wymagał w specyfikacji zawarcia takich informacji w żądanych dokumentach i w konsekwencji – w związku z odmową złożenia tych dokumentów – bezpodstawne wykluczenie wykonawcy z postępowania (nieprawidłowość nie miała wpływu na wynik postępowania),*
- *niewykluczeniu z postępowania wykonawcy, którego ofertę wybrano jako*

najkorzystniejszą, mimo niepotwierdzenia przez niego spełnienia warunku udziału w postępowaniu dotyczącego posiadanego doświadczenia, także wskutek wezwania przez zamawiającego do uzupełnienia dokumentów potwierdzających spełnianie tego warunku (z uzupełnionego przez wykonawcę wykazu wykonanych usług nie wynika m.in. kto był odbiorcą tych usług, a dołączone pismo Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie – bezpodstawnie wskazanego przez wykonawcę, jako zamawiającego te usługi – dotyczyło refundacji dla przewoźnika kosztów finansowania ulg ustawowych i w żaden sposób nie potwierdzało należytego wykonania wykazanych usług),

- *niewezwaniu wykonawcy do złożenia opłaconej polisy potwierdzającej ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, w sytuacji gdy wykonawca nie udokumentował faktu opłacenia polisy – str. 60-64 protokołu.*

Do złożenia w wyznaczonym terminie wymaganych przez zamawiającego oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w przepisach art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, wzywać wyłącznie tych wykonawców, którzy w określonym terminie ich nie złożyli lub złożone przez nich oświadczenia i dokumenty, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy, zawierają błędy, stosownie do przepisów art. 26 ust. 3 tej ustawy.

Dokumenty potwierdzające należyte wykonanie dostaw lub usług – których załączenia do wykazu wykonanych dostaw lub usług zamawiający może od wykonawców żądać na podstawie przepisów § 1 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane – mają potwierdzać wyłącznie należyłą realizację zamówień ujętych w wykazie. Dokumenty te są wystawiane przez kontrahentów wykonawcy, nie ma on więc wpływu na ich treść, stąd żądanie od wykonawców, by dokumenty te zawierały określone treści – potwierdzające spełnienie przez wykonane dostawy lub usługi innych warunków, niż należyte ich wykonanie – jest bezpodstawne.

Złożone przez wykonawców polisy ubezpieczeniowe – jeżeli nie wynika z nich fakt ich opłacenia – nie odpowiadają wymogom określonym w przepisach § 1 ust. 1 pkt 10 powołanego rozporządzenia, a tym samym nie potwierdzają spełniania warunku dotyczącego sytuacji ekonomicznej wykonawcy.

Wykonawców, którzy nie wykazali spełniania warunków udziału w postępowaniu, w tym wykonawców, którzy – mimo wezwania zamawiającego – nie uzupełnili dokumentów potwierdzających spełnianie tych warunków – wykluczać z postępowania, uznając ich oferty za odrzucone, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2

pkt 4 i ust. 4 ustawy, unieważniając postępowanie, jeżeli nie złożono żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu, zgodnie z przepisami art. 93 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.

2.2.6. Niezamieszczenie ogłoszenia o wynikach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w 2011 r. – str. 70 protokołu.

Wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych określonych w przepisach art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.), ogłaszać niezwłocznie po wyborze oferty w Biuletynie Informacji Publicznej, w miejscu przeznaczonym na zamieszczanie ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy i na stronie internetowej gminy, zgodnie z przepisami art. 13 ust. 3 i art. 15 ust. 2j tej ustawy.

3. W zakresie gospodarki nieruchomościami:

3.1. Nieprawidłowości przy sprzedaży nieruchomości gminnych, polegające na:

- *niezamieszczeniu – w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży – informacji o terminie do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości,*
- *niepodaniu – w ogłoszeniu o przetargu – informacji o skutkach uchylecia się od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości,*
- *niezawiadaniu na piśmie osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości, o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży – str. 71-72 protokołu.*

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zamieszczać odpowiednie informacje określone w przepisach art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), w tym termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 tej ustawy, zgodnie z jej art. 35 ust. 2 pkt 12.

W ogłoszeniu o przetargu zamieszczać informacje wskazane w przepisach § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.), w tym o skutkach uchylecia się od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości (§ 13 pkt 7).

Osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości zawiadamiać na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, mając na uwadze prawo do odstąpienia od zawarcia umowy i zatrzymania wadium, w sytuacji gdy osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych

w zawiadomieniu, przy czym w zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu, stosownie do przepisów art. 41 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Biała Podlaska